

Broj: 24 / 2021.
Subotica, 3. ožujka 2021.

Priopćenje za medije

Izjava predsjednika DSHV-a Tomislava Žigmanova glede pristupanju promjeni Statuta Grada Subotica radi uvođenja „bunjevačkoga jezika“ u službenu uporabu na teritoriju Grada Subotica

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini je sa zabrinutošću primio vijest da će na sutrašnjoj sjednici Skupštine Grada Subotica biti riječi i o donošenju „Odluke o pristupanju promjeni Statuta Grada Subotica“ i to radi „uvođenja bunjevačkog jezika u ravnopravnu službenu uporabu na području Grada Subotice“. Dodatno smo iznenađeni što je riječ o inicijativi čiji je podnositelj gradonačelnik Subotice Stevan Bakić, koji se ovim činom kao predstavnik vlasti jasno i nedvosmisleno svrstao na jednu stranu u identitetskim sporovima ovdašnje hrvatske zajednice.

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini nastupa i djeluje s liberalnih načela i demokratskih standarda kada je riječ o slobodi izbora nacionalne pripadnosti svakog građanina. Međutim, od osnutka ukazujemo na činjenicu da se država svojim politikama i postupcima miješa u ovaj spor tako da proaktivno, afirmativno i s politikama pozitivnog priznanja pristupa zajednici Bunjevaca nehrvata, kao što je i sada slučaj, a da istodobno spram onih Bunjevaca koji sebe smatraju Hrvatima, a takvih je više od tri četvrtine, gradi i provodi politike s negativnim značajkama. Možda je za to najbolji aktualni primjer zaprječavanja lokalnih i pokrajinskih vlasti glede osnutka Hrvatskog školskog centra.

DSHV ne dovodi u pitanju legitimnost pokretanja procedure za izmjenu Statuta subotičkog gradonačelnika, no ovim putem želimo ukazati na prijepore ove inicijativi budući da bi čak i „politička odluka“ morala imati svoje utemeljenje u zakonima i struci.

Kao prvo, ne postoji formalno-pravna mogućnost uvođenja „bunjevačkog jezika“ u ravnopravnu službenu uporabu na području Grada Subotice, jer se na temelju *Zakona o službenoj uporabi jezika i pisma Republike Srbije* jezik određene nacionalne manjine uvodi u službenu uporabu ukoliko je broj pripadnika te nacionalne manjine na teritoriju jedinice lokalne samouprave najmanje 15 %, a broj pripadnika Bunjevaca nehrvata prema popisu iz 2011. u Gradu Subotici iznosi 13.553, odnosno 9,57 % od ukupnog broja stanovnika. Ističemo kako do sada u Republici Srbiji ni u jednoj jedinici lokalne samouprave nije zabilježen slučaj „novog, slobodnijeg tumačenja zakona“ da je jezik jedne manjine, koje ima manje od 15 % od ukupnog stanovništva, uveden u službenu uporabu te će ovo predstavljati mogući presedan.

Drugo, sama inicijativa je protivna nekoliko odredaba *Sporazuma između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore o zaštiti prava hrvatske manjine u Srbiji i Crnoj Gori i srpske i crnogorske manjine u*

Republici Hrvatskoj (čl. 1.: potpisnice se obvezuju osigurati pripadnicima hrvatske manjine „pravo na izražavanje, očuvanje i razvijanje njihova nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta“ i čl. 2.: hrvatskoj manjini će se „osigurati... pravo zaštite od svake djelatnosti koja ugrožava ili bi mogla ugroziti njezin opstanak“), što može biti dodatni razlog za narušavanje ukupnih odnosa između Republike Srbije i Republike Hrvatske. Na tako što je ukazao u svojoj izjavi tijedniku „Hrvatska riječ“ i veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu Hidajet Bišćević, ustvrdivši kako treba uzeti u „obzir potencijalni negativni utjecaj inicijative na uzajamne odnose naših država u ovoj važnoj i osjetljivoj oblasti, osobito u vrijeme kad hrvatske institucije i političko vodstvo jasno i vidljivo djeluju na unapređenju položaja srpske manjinske zajednice, kao cjeline, u samoj Hrvatskoj. Kako je ta politika počela nalaziti svoj 'odjek' i u nekim potezima srpskog vodstva, što je dovelo do rješenja nekoliko dugo otvorenih pitanja, ovakva inicijativa bila bi nesporno korak nazad“.

I, treće na što DSHV ukazuje jest znanstvena apsurdnost oko slučaja „bunjevačkog jezika“. Naime, u jezikoslovnim znanostima, i u Srbiji i u Hrvatskoj, kao neupitna figurira teza da se u svih bačkih Hrvata, pa i Bunjevaca, ima raditi tek o „govoru“ koji pripada novoštokavskom ikavskom dijalektu, koji u „genetskololingvističkome kriteriju“ pripadaju hrvatskomu jezičnom korpusu, a „ni u jednoj relevantnoj slavističkoj literaturi bunjevački se govor nikad ne naziva jezikom“, što je navedeno u službenom očitovanju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje. Kada se spominje završetak procesa „standardizacije“ „bunjevačkog jezika“ reći ćemo da on još uvijek nema svoju gramatiku i pravopis, u punom značenju jezičnih pravila u služenju i korištenju nekim jezikom. Zbog svega toga, kako je i istaknuto u spomenutom dokumentu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, „Bunjevački jezik‘ nemaju ISO oznaku niti je naveden u bibliografskoj bazi Glottolog te se ni po jednome jezikoslovnom kriteriju ne može smatrati zasebnim jezikom“.

Na temelju iznijetih činjenica i argumenata – i formalno-pravnih i političkih i jezikoslovnih – DSHV izražava nadu da će isti biti uzeti u obzir prilikom razmatranja ove inicijative na sjednici Skupštine Grada Subotica te da će gradonačelnik svojom konačnom odlukom potvrditi svoju snažnu opredijeljenost europskoj budućnosti Subotice i Srbije.

Tomislav Žigmanov, predsjednik DSHV-a